

NOWE WYMAGANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO – KLASA 7

Temat lekcji	Materiał	Wymagania szczegółowe w odniesieniu do podstawy programowej *wymagania z podstawy programowej dotyczącej klas 4–6 **i kolorem szarym zaznaczono lekcje nieobowiązkowe Uczeń:	Wymagania szczegółowe zoperacjonalizowane Uczeń:
U ŹRÓDEŁ			
My spadkobiercy			
1 Źródło – wyraz wieloznaczny.	Podręcznik: <i>U źródeł</i> , s. 7	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystuje do tworzenia własnych wypowiedzi – II.2.4* • rozpoznaje związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystuje do tworzenia własnych wypowiedzi – II.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia znaczenie dosłowne i przenośne wyrazów w wypowiedzi • zna związki frazeologiczne z wyrazem <i>źródło</i> • wyjaśnia metaforyczne znaczenie wyrazów w związku frazeologicznym i powiedzeniach
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej tekstu – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie z mottem w formie związku frazeologicznego lub powiedzenia
1 Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.	Podręcznik: Agnieszka Suchowierska, <i>Piękna Helena i początki</i> , s. 8	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny, kulturowy – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> • rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich korzysta z informacji – IV.1 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje znaczenie i pochodzenie swojego imienia, wykorzystując informacje ze słownika wyrazów obcych lub innych źródeł • określa okoliczności stosowania łacińskich powiedzeń i cytatów 		
1	Podręcznik:	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie słownictwa	

Porównanie opowieści o mitycznych początkach świata.	Hezjod, <i>Narodziny bogów (Theogonia)</i> (fragment), s. 11; Nikos Chadzinikolau, <i>Bogowie i ludzie</i> , s. 14	• dostrzega zróżnicowanie słownictwa – II.2.1	• porównuje przekład tekstu z jego parafrazą
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
1 Wyobrażenie Prasłowian o powstaniu świata.	Podręcznik: <i>Słowiańskie bogi</i> (na podstawie książki Tadeusza Linknera), s. 17	• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie – III.2.1*	• opowiada treść mitu o początkach świata, korzystając z podanego schematu
		• wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym parafrazuje – III.2.2	• dokonuje swobodnej przeróbki tekstu mitologicznego
		I. Kształcenie literackie. Czytanie utworów literackich	
		• rozpoznaje czytany utwór jako mit – I.1.3*	• zna wyobrażenie Prasłowian na temat powstania świata
			• identyfikuje postaci bogów słowiańskich
			• porównuje greckie i prasłowiańskie wyobrażenie o powstaniu świata
II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka			
• zna sposoby wzbogacania słownictwa – II.2.3	• dochodzi etymologii imion bogów słowiańskich		
III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie			
• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze) – III.2.1	• prezentuje panteon słowiański (w dowolnej formie)		
	• redaguje opowiadanie o powstaniu świata		
1 Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni Jana Kochanowskiego.	Podręcznik: Jan Kochanowski, *** [<i>Czego chcesz od nas, Panie...</i>], s. 21 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie. Liryka i gatunki liryczne</i> , s. 107 Ćwiczenia. <i>Liryka i gatunki liryczne</i> , s. 4	I. Kształcenie literackie. Czytanie utworów literackich	
		• charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9*	• charakteryzuje podmiot liryczny
		• rozpoznaje rodzaje literackie: liryka; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1	• zna pojęcia: liryka, podmiot liryczny, hymn, pytanie retoryczne, wiersz sylabiczny, pieśń, hymn
		• rozróżnia gatunki liryki, w tym: pieśń, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów – I.1.2	• analizuje budowę wiersza sylabicznego
		• zna i rozpoznaje w tekście literackim: pytanie retoryczne oraz określa ich funkcję – I.1.4*	• określa cechy pieśni
		• określa tematykę oraz problematykę utworu – I.1.12*	• opisuje obraz poetycki
		• wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1*	• przyporządkowuje utwór do gatunku literackiego
			• określa postawę podmiotu lirycznego
	• opisuje adresata lirycznego		
II. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury			
• określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3	• określa tematykę wypowiedzi lirycznej		
III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki			
• tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy	• redaguje wypowiedź uzasadniającą		
	• opisuje nastrój utworu z wykorzystaniem podanego		

		<p>gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3*</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna zasady budowania akapitów i rozumie ich rolę w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4* • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	słownictwa
1 Odkrywamy tajemnice obrazu Williama Blake’a.	<p>Podręcznik: Skoła pisania. Opis obrazu. Wyrażanie opinii – William Blake <i>Stworzenie świata</i>, s. 24</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Symbol</i>, s. 4; <i>Formy wypowiedzi. Opis obrazu. Wyrażanie opinii</i>, s. 25</p> <p>Ćwiczenia. <i>Opis obrazu</i>, s. 6</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (obraz) I.2.3 • wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiada na pytania do tekstu • porównuje opisy obrazu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi – III.1.2 • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi informacje do opisu obrazu • odróżnia twierdzenia od argumentów • redaguje tekst na komputerze, wprowadzając zmiany edytorskie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • formułuje pytania do tekstu – III.2.3* • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje pytania na temat obrazu • redaguje opis obrazu, korzystając z podanego słownictwa • redaguje własną opinię na temat dzieła sztuki i ją uzasadnia
1 Fonetyka – nauka o dźwiękach mowy.	<p>Podręcznik: Fonetyka. Przypomnienie podstawowych pojęć, s. 28</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Fonetyka. Przypomnienie podstawowych pojęć</i>, s. 72</p> <p>Ćwiczenia. <i>Fonetyka</i>, s. 9</p>	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba – II.3.5* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: fonetyka • zna pojęcia: głoska, samogłoska, spółgłoska, sylaba, litera • rozumie funkcję litery <i>i</i> w wyrazie
1 Szukanie własnych	<p>Podręcznik: Katarzyna Marciniak</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje postaci, wykorzystując podane słownictwo

dróg wyznacznikiem człowieczeństwa.	<i>Dobroczynca ludzkości</i> , s. 30	I.1.9* • wskazuje i omawia wątek główny – I.1.1*	• rozpoznaje wątek zbrodni i kary
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5*	• stosuje podane związki frazeologiczne w opisie postępowania i postawy Prometeusza
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
1 Rodowód człowieka w świetle biblijnej i współczesnej opowieści.	Podręcznik: <i>Stworzenie człowieka</i> (fragment Księgi Rodzaju), s. 34	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• rozpoznaje rodzaje literackie: liryka – I.1.1 • rozróżnia gatunki liryki – I.1.2	• rozpoznaje wiersz wolny
	Michał Anioł <i>Stworzenie Adama</i> , fresk z kaplicy Sykstyńskiej, XVI w., s. 34	• rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury – I.2.8*	• omawia cechy wiersza wolnego • porównuje fragment Biblii z wierszem
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
	Roman Branstaetter <i>Stworzenie człowieka</i> , s. 35	• wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz – III.2.2*	• dokonuje interpretacji głosowej wiersza
	1 Źródła i znaczenie związków frazeologicznych.	Podręcznik: Skarbiec języka. Pochodzenie frazeologizmów, s. 36 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Skarbiec języka. Frazeologizmy</i> , s. 53	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka
• rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz stosuje w wypowiedziach – II.2.5* • rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedziach – II.2.4*			• zna źródła frazeologizmów, np. mitologia, Biblia, literatura, historia • rozpoznaje frazeologizmy pochodzenia mitologicznego, biblijnego • wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych • poprawia błędy językowe we frazeologizmach • stosuje frazeologizmy • przypisuje słowom ich znaczenie
1 Rozprawa historyka	Podręcznik: Norman Davies <i>Legenda</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• rozpoznaje czytany utwór jako mit – I.1.3*	• określa rolę epitetów, porównań i przenośni

z historią – Norman Davies o Europie.	o <i>Europie</i> , s. 40	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitety, porównania, przenośnie oraz określa ich funkcje – I.1.4* • omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworów, w tym podtytułu – I.1.5* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny, kulturowy – I.1.10 	<p>w tekście</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję podtytułu • wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą popularnonaukową i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa – I.1.4 • wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje różne teksty kultury (tekst popularnonaukowy, mapę, monetę) • rozumie tekst popularnonaukowy
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy tekst na podany temat
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan wydarzeń 	
1 Europa jako dom w wierszu Czesława Miłosza.	<p>Podręcznik: Czesław Miłosz <i>Z okna</i>, s. 44 (autor z podstawy programowej)</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Czytanie tekstu poetyckiego</i>, s. 6; <i>Kształcenie literackie. Powtórzenie wiadomości o środkach poetyckich</i>, s. 111</p> <p>Ćwiczenia. <i>Przypomnienie wiadomości</i></p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* • rozpoznaje czytany utwór jako baśń – I.1.3* • zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię i określa ich funkcje – I.1.3* • wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny, kulturowy – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny • rozpoznaje typowy dla baśni początek utworu • określa funkcję epitetów w utworze • rozpoznaje przenośnię i określa ich funkcję • rozpoznaje porównanie i określa jego funkcję • odwołuje się do wiedzy historycznej w interpretacji utworu
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, kolokwializmy) – II.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje język wypowiedzi podmiotu lirycznego 	

	<i>mości o środkach stylistycznych, s. 11</i>		
1 Sposób na dobrą notatkę.	Podręcznik: Szkoła pisania. Notatka, s. 45 Ćwiczenia. <i>Różne typy notatek</i> , s. 13	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolo-kwializmy) – II.2.1	• rozpoznaje język polski w grupie języków prasłowiańskich
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• redaguje notatki – III.2.4*	• tworzy notatki słowne lub słowno-graficzne • uzupełnia tekst notatki
Śladami cywilizacji			
1 Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu <i>Powstanie cywilizacji</i> .	Podręcznik: Pojęcie cywilizacji na podstawie na podstawie artykułu Colina Renfrew <i>Powstanie cywilizacji</i> , s. 47 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Tekst naukowy i popularnonaukowy</i> , s. 15	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• wyszukuje w teście potrzebne informacje – I.2.1 • dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa – I.2.4	• rozumie tekst naukowy • porównuje hasła słownikowe z treścią tekstu naukowego
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		• identyfikuje odbiorcę wypowiedzi – II.3.2*	• określa adresata tekstu naukowego
		III. Tworzenie wypowiedzi.	
		• uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1	• rozmawia na określony temat, korzystając z podanego planu
1 Czym jest kultura?	Podręcznik: Skarbiec języka. Hasło encyklopedyczne i słownikowe, s. 49	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1	• rozumie treść hasła słownikowego i encyklopedycznego • zna pojęcia: kultura, kultura duchowa, kultura materialna
		IV. Samokształcenie	
		• korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalnych, oraz słownika terminów literackich – IV.5*	• określa cechy charakterystyczne dla hasła słownikowego
1	Podręcznik:	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	

Etykieta językowa na co dzień.	<p>Kultura wypowiedzi. Etykieta językowa. Szablon językowy, s. 51</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Skarbiec języka. Kultura języka. Etykieta językowa. Szablon językowy</i>, s. 56</p> <p>Ćwiczenia. <i>Kultura wypowiedzi. Etykieta językowa</i>, s. 15</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie <i>grzeczność językowa</i> i stosuje ją w swoich wypowiedziach – II.3.1 • rozumie, na czym polega błąd językowy – II.3.3 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: kultura języka, etykieta językowa, szablon językowy • w roli określonych nadawców formułuje powitanie, prośbę, podziękowanie, przeprosiny, gratulacje z zachowaniem kultury języka i etykiety językowej
1 Dlaczego ludzie mierzą czas?	Podręcznik: Fryderyk Zawieński <i>Czas i kalendarz</i> , s. 52	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1	• rozumie tekst popularnonaukowy
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1*	• rozmawia na temat współczesnych kalendarzy
1 Podział głosek w języku polskim.	<p>Podręcznik: Fonetyka. Podział głosek, s. 55</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Fonetyka. Podział głosek</i>, s. 77</p>	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• rozpoznaje wyrazy wieloznaczne – II.2.4*	• artykułuje głoski nosowe ze względu na znaczenie wyrazów
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		• rozumie, na czym polega błąd językowy – II.3.3	• poprawia błędy językowe w związkach frazeologicznych
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		• poprawnie zapisuje samogłoski ustne i nosowe, spółgłoski twarde i miękkie, dźwięczne i bezdźwięczne – II.4.3	• poprawia błędy językowe
1 Uczymy się argumentować własne zdanie.	<p>Podręcznik: Platon <i>Pismo i pamięć</i>, s. 58</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1.</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7*	• porządkuje plan wypowiedzi
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	

	<i>Czytanie ze zrozumieniem. Argument, kontrargument, s. 8; Formy wypowiedzi. Wypowiedź argumentacyjna, s. 27</i>	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia notatkę informacjami z tekstu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża swoją opinię na podany temat podaje własne argumenty dowodzące słuszności lub podważające (kontrargumenty) tezę
1 Historia powstania starożytnego miasta utrwalona w komiksie.	Podręcznik: Agnieszka Suchowierska <i>Na wycieczce w dawnych Tebach, s. 60; Jak powstały Teby</i> – komiks, s. 61	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje fikcję literacką, rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2* opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7* 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne w tekście opowiadania i komiksie omawia motyw powstania miast w różnych legendach opowiada o wydarzeniach fabuły
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia podaną tezę
		III. Tworzenie wypowiedzi	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan działań bohatera
1 Jak edytować tekst?	Podręcznik: Szkoła pisania. Jak edytować tekst, s. 63	III. Tworzenie wypowiedzi	
		<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatkę na komputerze
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność efektywnego posługiwania się nowymi technologiami – IV.7* 	<ul style="list-style-type: none"> formatuje tekst na komputerze ze zgodnie z zasadami edytorskimi
1 Jak wznieść świątynię? Rozmowa młodego faraona z kapłanem.	Podręcznik: Bolesław Prus <i>Faraon</i> (fragment), s. 65	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny, kulturowy, społeczny – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat rozmowy
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje wniosek uzasadnia własne zdanie na podany temat

		<ul style="list-style-type: none"> • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia tabelę informacjami z tekstu
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3* • rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.7 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi materiały • wyraża swoją opinię na podany temat • konfrontuje swoją opinię z poglądem innych
1 Przysłowia mądrością narodu.	<p>Podręcznik: Skarbiec języka. Przysłowia. Rodzaje błędów frazeologicznych, s. 69</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. Skarbiec języka. Przysłowia. Rodzaje błędów frazeologicznych, s. 58</p> <p>Ćwiczenia. Frazeologizmy i przysłowia, s. 17</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przeczytany tekst
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi – II.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkowuje przysłowia do objaśnień tłumaczących ich sens metaforyczny • podaje przysłowie pasujące do kontekstu
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, na czym polega błąd językowy – II.3.3 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawia błędy we frazeologizmach
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź – III.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję przysłów w języku
1 Co symbolizuje wieża Babel?	<p>Podręcznik: <i>Wieża Babel</i> (fragment Księgi Rodzaju), s. 73</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje czytany utwór jako legendę, mit – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje cechy legendy i mitu w biblijnej opowieści
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza i parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza biblijną opowieść
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.7 	<ul style="list-style-type: none"> • komentuje wypowiedzi, odwołując się do źródła literackiego • rozważa słuszność twierdzeń 		

1 Opis i interpretacja obrazu.	Podręcznik: Skoła pisania. Opis i interpretacja obrazu – Pieter Bruegel <i>Wieża Babel</i> , s. 74 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Opis i interpretacja tekstu kultury</i> , s. 11 Ćwiczenia. <i>Interpretacja tekstu kultury</i> , s. 19	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny, kulturowy, filozoficzny – I.1.10	• odczytuje kontekst biblijny w interpretacji dzieła sztuki
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3	• interpretuje obraz Pietera Bruegla <i>Wieża Babel</i>
1 Rozbieżności między pisownią a wymową.	Podręcznik: Fonetyka. Rozbieżności między pisownią a wymową, s. 76 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Fonetyka. Rozbieżności między wymową a pisownią</i> , s. 83 Ćwiczenia. <i>Upodobnienia i inne zjawiska fonetyczne</i> , s. 22	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• zna pojęcie komizmu oraz określa jego funkcje – I.1.5	• rozpoznaje komizm
		II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		• rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych; rozumie rozbieżności między mową a pismem – II.1.1	• rozpoznaje upodobnienia pod względem dźwięczności: ubezdźwięcznienia, udźwięcznienia • nazywa rodzaje upodobnień
Konteksty, nawiązania, deformacje			
1 Stworzenie świata w zaskakującym ujęciu.	Podręcznik: Konstanty Ildefons Gałczyński <i>Teatrzyk „Zielona Gęś” ma zaszczyt przedstawić „Osiem dni stworzenia”</i> , s. 79	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• zna pojęcie komizmu oraz określa jego funkcje – I.1.5 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty – I.1.10	• prezentuje reakcje wywołane przez lekturę – własne i wirtualnego odbiorcy • określa nawiązania utworu do wątków biblijnych i uwzględnia je w interpretacji • odczytuje elementy humoru w tekście literackim
		III. Tworzenie wypowiedzi	

		<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza i parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst sztuki z określoną intencją (humor), uwzględniając kontekst biblijny
1 Jakie przesłanie zostało zawarte w opowiadaniu Stanisława Lema?	<p>Podręcznik: Stanisław Lem, <i>Jak ocalał świat</i>; grafiki Daniela Mroza, s. 80</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie, Epika. Gatunki epickie – powtórzenie</i>, s. 115</p> <p>Ćwiczenia. <i>Epika i gatunki epickie</i>, s. 25</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7* • rozpoznaje rodzaje literackie: epika; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. społeczny – I.1.10 • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego w opowiadaniu • odpowiadając na pytania, wyszukuje w utworze potrzebne informacje i porządkuje je • rozpoznaje intencję wypowiedzi narratora (prowokacja, przestroga) • określa problematykę dzieła • przyporządkowuje utwór do odpowiedniego rodzaju literackiego • dostrzega elementy deformacji rzeczywistości w różnych tekstach kultury • określa podobieństwo tematyki dzieła literackiego i dzieła sztuki • w interpretacji grafiki uwzględnia kontekst literacki
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (grafika) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje interpretację dzieła sztuki
2 Czy przedmioty zapewniają człowiekowi szczęście? Refleksje po lekturze fragmentu powieści <i>Stroiciel</i> .	<p>Podręcznik: Tomasz Trojanowski <i>Ostatni Stroiciel Oktawonu</i>, s. 85 (lektura uzupełniająca)</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10* 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rodzaj narracji
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych – I.2.7 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi – I.1.9 • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady filmów, utworów literackich z opisem mitologicznego świata • tworzy hierarchię wartości • określa problematykę utworu
III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie		<ul style="list-style-type: none"> • redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje kilkudziesięciu notatkę na temat problematyki

			utworu
1 W kręgu ludowych wyobrażeń – opowieść o przygodzie Bajdały.	Podręcznik: Bolesław Leśmian <i>Dusiolek</i> , s. 89 (autor z podstawy programowej)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje narratora, bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • ustala kolejność zdarzeń – I.1.7* • rozpoznaje w tekście literackim: neologizm – I.1.4 • wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog – I.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia bohaterów literackich • porządkuje chronologicznie plan wydarzeń • charakteryzuje narratora • rozpoznaje neologizmy w utworze
		IV. Samokształcenie	
		• uczestniczy w projektach edukacyjnych – IV.4	• projektuje inscenizację utworu
1 Analiza i interpretacja utworu Pawła Lekszyckiego <i>Simcity</i> .	Podręcznik: Paweł Lekszycki <i>Simcity</i> , s. 91	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, etycznymi – I.1.9 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia bohatera lirycznego na tle sytuacji lirycznej • komentuje wypowiedź bohatera lirycznego do „ty” lirycznego • interpretuje utwór poetycki według dyspozycji • rozpoznaje kontekst literacki w utworze
		III. Tworzenie wypowiedzi	
		• tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3	• redaguje interpretację utworu poetyckiego
		IV. Samokształcenie	
		• uczestniczy w projektach edukacyjnych – IV.4	• tworzy plan teledysku do utworu poetyckiego
1 Redagujemy fragment utworu dramatycznego.	Podręcznik: Stanisław Lem <i>Wierny robot</i> (fragment), s. 92 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie, Dramat jako rodzaj literacki</i> , s. 120	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje literackie: dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia budowę dramatu • omawia problematykę utworu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• wykonuje przekształcenia na tekście cudzym – III.2.2	• tworzy fragment dramatu, będący kontynuacją zdarzeń

	Ćwiczenia. <i>Dramat i jego wyróżniki</i> , s. 28		z udziałem bohaterów utworu
1 Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu.	Podręcznik: Kuba Sowiński <i>Stres w pracy – niepewność, zagrożenie, presja</i> , (reprodukcja), XX w., s. 97	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• interpretuje dzieła sztuki (grafika) – I.2.3	• interpretuje plakat
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5*	• określa sens utworu związkiem frazeologicznym • redaguje opowiadanie z użyciem frazeologizmów • odczytuje przenośne znaczenie wyrazu w tytule
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• redaguje notatki – III.2.4*	• tworzy notatkę interpretacyjną o plakacie • redaguje hasło słownikowe
		IV. Samokształcenie	
• korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5*	• projektuje plakat na podany temat z określonym motywem • porównuje definicję słownikową pojęcia z własną definicją	• uczestniczy w projektach – IV.4	
1 Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy.	Podręcznik: Eoin Colfer <i>Artemis Fowl</i> , s. 98 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Tekst naukowy i popularnonaukowy</i> , s. 15 Ćwiczenia. <i>Teksty naukowe i popularnonaukowe</i> , s. 30	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9*	• identyfikuje bohatera • przedstawia etapy pracy bohatera do realizacji celu
		• ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7*	
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu popularnonaukowego – I.2.1 • rozpoznaje gatunki dziennikarskie: artykuł i określa ich podstawowe cechy – I.2.5	• określa różnice między tekstem popularnonaukowym a literackim
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
• przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6	• formułuje wnioski na podstawie tekstu popularnonaukowego i tekstu fabularnego		

		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje artykuł na podany temat
1 Artysta komentuje współczesność, podejmując dialog z tradycją.	Podręcznik: Jerzy Duda-Gracz <i>Babel 2</i> (reprodukcja), s. 102	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje obrazy o tej samej tematyce według dyspozycji • rozpoznaje karykaturalne cechy postaci na obrazie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wypowiedź, interpretując przedstawioną na obrazie rzeczywistość
1 Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim?	Podręcznik: Fonetyka. Akcent, s. 103 <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. Nauka o języku, Akcent w języku polskim, s. 88</i> <i>Ćwiczenia. Akcent w języku polskim, s. 32</i>	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie: <i>akcent</i> – II.3.5* • rozumie i stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu – II.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta na głos, akcentując sylaby zgodnie z polskimi zasadami • podkreśla sylabę akcentowaną
1 Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień teoretycznoliterackich poznanych w rozdziale <i>U źródeł</i> .	Podręcznik: Powtórzenie, s. 105	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkowuje rodzajom literackim ich wyznaczniki • podaje przykłady utworów reprezentatywnych dla danego rodzaju literackiego • na osi czasu umieszcza nazwiska twórców
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie – I.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje dzieła sztuki po ich fragmencie • rozpoznaje dzieła literackie po ich fragmencie • zna pojęcia: liryka, epika, dramat, wiersz sylabiczny, wiersz wolny, pieśń; parafraza, przysłowie, neologizm, świat przedstawiony, narracja, podmiot liryczny, pytanie retoryczne, mit, hymn, frazeologizm
1	Podręcznik:	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	

Utrwalenie wiadomości – samodzielna praca z fragmentem powieści <i>Mały Książę</i> .	Sprawdź siebie; Antoine de Saint-Exupéry <i>Spotkanie z kupcem</i> (fragment <i>Mały Książę</i>), s. 107	• wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1	• wyszukuje informacje w tekście • odczytuje myśl zawartą w utworze
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		• rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba, akcent; zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów – II.3.5*	• dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby • zna rolę litery <i>i</i> w wyrazie • nazywa zjawiska fonetyczne • wskazuje sylabę akcentowaną • poprawnie przenosi wyrazy
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3	• uzasadnia swoje zdanie na podany temat
		IV. Samokształcenie	
		• rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.7	• wyraża swoją opinię i ją uzasadnia
Podręcznik: <i>Nasz projekt – gra planszowa</i> , s. 109	IV. Samokształcenie		
	• uczestniczy w projektach edukacyjnych – IV.4	• realizuje projekt	
ŚLADAMI CYWILIZACJI – DOM			
Dom i jego przestrzenie			
1 Co łączy różne domy? Zadania wprowadzające do tematyki rozdziału.	Podręcznik: <i>Śladami cywilizacji – dom</i> , s. 110	• odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11*	• opowiada o swoich doświadczeniach związanych z podanym tematem
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• rozpoznaje wyrazy wieloznaczne – II.2.4* • rozróżnia synonimy i stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.8*	• wymienia znaczenia wyrazu <i>dom</i> (dosłowne i w przenośni) • formułuje definicje słownikowe podanych wyrazów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1*	• podaje skojarzenia z wyrazem <i>dom</i>
1 Ważne przestrzenie	Podręcznik: Olga Tokarczuk <i>Czas</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• wykorzystuje w interpretacji utworów literackich od-	• omawia archetyp domu

domu – na podstawie fragmentu książki Olgi Tokarczuk.	<i>domu</i> , s. 111	wołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi – I.1.9	• wyjaśnia funkcję motywu biblijnego w utworze
		• wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty – I.1.10	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3	• redaguje opis przestrzeni domu, uwzględniając jej dosłowne i przenośne znaczenie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• opowiada o przeczytanim tekście – III.2.5*	• tworzy notatkę słowno-graficzną, wykorzystując informacje z tekstu i podane dyspozycje
		• redaguje notatki – III.2.4*	
1 Pośrednio o bohaterach. Analiza i interpretacja fragmentów utworu Jacka Podsiadły.	Podręcznik: Jacek Podsiadło <i>Rozdziałik czwarty, w którym oglądamy domy sióstr Świniarskich</i> , s. 113	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1*	• rozmawia na podany temat
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• redaguje notatki – III.2.4*	• gromadzi informacje wokół tematu
		• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, opowiadanie – III.2.1*	• cytuje humorystyczne fragmenty tekstu
			• redaguje opis pomieszczenia
		• redaguje opowiadanie	
		IV. Samokształcenie	
		• rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy – IV.5	• prezentuje wyniki pracy
2 Każdy ma prawo do prywatności. Refleksje inspirowane fragmentem powieści Zuzanny Orlińskiej.	Podręcznik: Zuzanna Orlińska <i>Przeprowadzka</i> , s. 116	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9*	• określa postawy bohaterów
			• ocenia zachowanie postaci
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• redaguje notatki – III.2.4*	• redaguje humorystyczną notatkę prezentującą postać literacką
		IV. Samokształcenie	
		• rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy – IV.5	• przygotowuje wystąpienie na podany temat

1 Jak napisać spójny i logiczny tekst?	Podręcznik: Szkola pisania. Spójność językowa tekstu, s. 119 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi, Spójność językowa tekstu</i> , s. 31	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3*	• określa temat tekstu • nadaje tytuł wyrażający główną myśl tekstu
1 Analiza słowotwórcza wyrazów.	Podręcznik: Słowotwórstwo. Podstawowe pojęcia i analiza słowotwórcza, s. 123 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Słowotwórstwo. Podstawowe pojęcia</i> , s. 91 Ćwiczenia, <i>Słowotwórstwo. Podstawowe pojęcia</i> , s. 33	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych – III.1.3	• analizuje tekst pod kątem spójności językowej wypowiedzi • określa zabiegi językowe tworzące spójność językową tekstu • stosuje graficzne znaki spójności tekstu: tytuł i śródtytuły, akapity, myślnik, średnik, dwukropek, nawias, wielokropek • przyporządkowuje tytuły i śródtytuły do wypowiedzi • uzupełnia tekst, wprowadzając spójność między fragmentami wypowiedzi • redaguje spójny tekst na podany temat
II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego			
		• rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym – II.1.2	• rozpoznaje wyraz podstawowy, formant i wyraz pochodny • tworzy wyrazy pochodne • tworzy parafrazę słowotwórczą • dokonuje analizy słowotwórczej wyrazu • rozpoznaje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo
W domu dzieciństwa i młodości			
1 Rozmowa o zabawkach	Podręcznik: Umberto Eco <i>Jakże cudownie było bawić się</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7	• zastanawia się nad rolą zabawek w życiu swoim i narratora

i lekturach z dzieciństwa.	<i>pluszowym misiem</i> , s. 126	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje narratora – I.1.9* • rozróżnia narrację pierwszoosobową oraz wskazuje ich funkcje – I.1.10* 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje język wypowiedzi narratora
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje fragmenty tekstu publicystycznego – I.2.1 • dostrzega różnice między literaturą piękną a publicystyką i określa funkcję tych rodzajów piśmiennictwa – I.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy publicystyki na podstawie tekstu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumenty potwierdzające tezę, odwołując się do utworów literackich i własnych doświadczeń • pisze pracę na temat ulubionej książki dzieciństwa
1 Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich.	Podręcznik: Beata Andrzejczuk <i>1 listopada</i> , s. 129 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie. Analizujemy budowę wywiadu</i> , s. 39 Ćwiczenia. <i>Wywiad</i> , s. 37	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawiania wydarzeń z przeszłości rodziny na podstawie tekstu literackiego i wywiadu internetowego
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, i określa ich podstawowe cechy – I.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z informacji na temat genealogii z wywiadu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wywiad – III.2.1 • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje i przeprowadza wywiad • redaguje opis wspomnień z dzieciństwa
1	Podręcznik:	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	

Co to jest rodzina wyrazów?	<p>Słownictwo. Rodzina wyrazów, 131</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Rodzina wyrazów</i>, s. 94</p> <p>Ćwiczenia. <i>Analiza wyrazów pochodnych</i>, s. 39</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń – II.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wyrazy tworzące rodzinę wyrazów • wskazuje rdzeń i oboczności rdzenia • analizuje budowę wyrazów pochodnych • porządkuje wyrazy należące do danej rodziny
1 Miłość i akceptacja lekarstwem na odmienność – rozważania na podstawie fragmentu powieści <i>Jabłko Apolejki</i> .	<p>Beata Wróblewska <i>Apolejka i osiołek</i>, s. 133</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty – I.1.10 • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje odwołania do baśni • rozważa problemy osób niepełnosprawnych, odwołując się do przykładów z filmów, książek, doświadczeń i obserwacji
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumenty przy wyrażaniu opinii na dany temat
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.7 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje swoją opinię na określony pogląd, podając argumenty
2 Uczymy się redagować rozprawkę.	<p>Podręcznik: Szkola pisania. Rozprawka, cz. 1, s. 135</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi, Rozprawka</i>, cz. 1, s. 43</p> <p>Ćwiczenia, <i>Rozprawka</i>, cz. 1, s. 42</p>	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi – III.1.2 • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych – III.1.3 • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat rozprawki • formułuje tezę • redaguje temat rozprawki • redaguje plan rozprawki • analizuje budowę rozprawki • podaje argumenty i kontrargumenty do rozprawki

		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1	• redaguje wstępy do rozprawki na podany temat
1 Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich wspomnień.	Podręcznik: Tadeusz Różewicz <i>Kasztan</i> , s. 138 (autor z podstawy programowej)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* • charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* • zna i rozpoznaje w tekście literackim: przenośnię, oraz określa ich funkcję – I.1.4*	• interpretuje obrazy poetyckie według dyspozycji • charakteryzuje podmiot liryczny • odczytuje metaforę
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12* • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3*	• porównuje ujęcie tematu w różnych utworach • dokonuje przekładu intersemiotycznego kolejnych fragmentów wiersza
1 Uniwersalny charakter bajki Michela Piquemala pretekstem do dyskusji.	Podręcznik: Michel Piquemal <i>Nauki mędrca</i> , s. 140	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* • rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji – III.1.2* • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 • odróżnia przykład od argumentu – III.1.5	• dyskutuje na podany temat • formułuje tezy • formułuje uzasadnienie tezy • wykorzystuje przykłady z literatury, filmu oraz własnych obserwacji i doświadczeń w tworzeniu argumentów
		IV. Samokształcenie	
		• rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy – IV.5	• zabiera głos w dyskusji – przedstawia swoje stanowisko wraz z argumentacją
2 Poznajemy typy formantów.	Podręcznik: Słowotwórstwo. Typy formantów. Pisownia z przedrostkami, s. 142 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Typy</i>	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		• rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowo-twórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń – II.1.2	• określa klasy wyrazów utworzonych od danych formantów • rozróżnia wyrazy podzielne słowotwórczo od niepodzielnych słowotwórczo • oddziela formant od podstawy słowotwórczej • tworzy wyrazy pochodne za pomocą formantów

	formantów, s. 98	<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady tworzenia wyrazów złożonych – II.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje złożenia i określa ich funkcję w tekście
	Ćwiczenia. <i>Analiza wyrazów pochodnych</i> , s. 39; <i>Pisownia wyrazów z niektórymi przedrostkami rodzinnymi i obcymi</i> , s. 44	III. Tworzenie wypowiedzi. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> • pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni – II.4.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje wyrazy z przedrostkami • łączy przedrostki z ich znaczeniem
1	Dom źródłem postaw – analiza fragmentu <i>Kamieni na szaniec</i> Aleksandra Kamińskiego.	Podręcznik: Aleksander Kamiński <i>U Alka i Rudego</i> , s. 145	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich
		<ul style="list-style-type: none"> • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje postawy bohaterów literackich • porównuje postawy bohaterów literatury faktu z okresu II wojny światowej ze współczesnymi
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa – I.2.4 • znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. filmach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturalnych – I.2.7 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje powieść jako przykład literatury faktu • wymienia elementy filmowe wskazujące na nawiązanie do literatury faktu we współczesnej filmowej adaptacji powieści
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy – IV.5 • rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.7 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje wyniki swojej pracy na forum • wyraża i uzasadnia swoje stanowisko na podany temat według dyspozycji
2	W obliczu cierpienia – <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego.	Podręcznik: Jan Kochanowski <i>Tren I, Tren V, Tren VII, Tren VIII</i> , s. 147 (<i>Treny VII i VIII – lektura obowiązkowa</i>) Kopia obrazu Jana Matejki z 1862, <i>Jan Kochanowski nad zwłokami Urszulki</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich
		<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1 • zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, apostrofę, pytanie retoryczne, powtórzenie oraz określa ich funkcje – I.1.4* • zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne, powtórzenie, oraz określa ich 	<ul style="list-style-type: none"> • określa sytuację podmiotu lirycznego • omawia sytuację liryczną • wskazuje adresata wypowiedzi • opisuje obrazy poetyckie • rozpoznaje środki stylistyczne • rozpoznaje cechy trenu w utworze • rozpoznaje tren jako gatunek liryki

	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie. Tren</i> , s. 126	<ul style="list-style-type: none"> funkcję – I.1.4 • charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* • rozróżnia gatunki liryki, w tym tren, oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich – I.1.2 	
	Ćwiczenia. <i>Gatunki liryczne. Tren</i> , s. 46	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
• interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.1		• opisuje sposób ukazania uczuć postaci przedstawionej na obrazie	
III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie			
• wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz – III.2.2*		• recytuje wybrany tren Jana Kochanowskiego	
Powroty do domu			
2 Powrót Odysusza do domu tematem różnych tekstów kultury.	Podręcznik: Homer <i>Odyseja</i> (fragmenty), s. 150 <i>Powrót Odysusza do Itaki</i> , tkanina, ok. XVII w.; <i>Odyseusz wraca do Penelopy</i> , płaskorzeźba, V w. p.n.e.	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozpoznaje w tekście literackim: apostrofę – I.1.4* • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.8 • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje adresata wypowiedzi • określa ponadczasowy i uniwersalny charakter zachowania postaci • odczytuje przenośne znaczenie mitu o Odysuszu
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
	Leopold Staff <i>Odys</i> , s. 153	• wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2*	• odnajduje w tekście fragmenty przedstawione na arrasie i płaskorzeźbie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi, Interpretacja tekstu poetyckiego</i> , s. 34	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3* • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan wydarzeń • redaguje opis arrasu
		IV. Samokształcenie	
		• rozwija umiejętność prezentacji wyników swojej pracy – IV.5	• prezentuje etapy wędrówki Odysusza
1 Jakie uniwersalne treści zawiera	Podręcznik: <i>Syn marnotrawny</i> (fragment Ewangelii wg	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.8	• omawia cechy postaci, ich motywację i ocenia ich postępowanie

przypowieść o synu marnotrawnym?	św. Łukasza), s. 154 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Porównanie tekstów kultury</i> , s. 18; <i>Kształcenie literackie. Gatunki epickie: przypowieść</i> , s. 128	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* • wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze – I.1.17* • rozpoznaje czytany utwór jako przypowieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje symbolikę postaw i zachowania postaci w kontekście wiedzy o kulturze • interpretuje przypowieść w odniesieniu do własnych doświadczeń i obserwacji • zna cechy gatunkowe przypowieści
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie czytany tekst
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5* 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje znaczenie związku frazeologicznego <i>syn marnotrawny</i> ze słownika • układa zdania ze zwianiem frazeologicznym <i>syn marnotrawny</i>
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumenty wskazujące na cechy gatunkowe przypowieści 		
2 Redagujemy opisy przeżyć.	Podręcznik: Szkoła pisania. Opis przeżyć, s. 156 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi. Opis przeżyć</i> , s. 46 Ćwiczenia. <i>Opis przeżyć</i> , s. 48	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie, powieść oraz wskazuje jego cechy – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia opis przeżyć od opowiadania • analizuje fragment powieści pod kątem opisanych doznań i odczuć bohatera, źródła doznań i odczuć, nastroju
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis przeżyć
1 Na ratunek bratu. Refleksje po lekturze fragmentu utworu Anny Onichimowskiej.	Podręcznik: Anna Onichimowska <i>Aki. Za ścianą</i> (fragment), s. 159	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.8 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. kulturowy, społeczny – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje podtytuł opowiadania • omawia problemy ukazane w utworze
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje tytuły tekstów kultury będące przykładami

1 Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrótach i skrótowcach?		(np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych – I.2.7	wzajemnej pomocy innym	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie		
		• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1*	• redaguje opis zachowania postaci w określonej sytuacji	
	Podręcznik: Wyrazy złożone i nazwy wielowyrazowe. Skróty i skrótowce, s. 163 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Wyrazy złożone. Skróty i skrótowce</i> , s. 102 Ćwiczenia. <i>Nazwy złożone</i> , s. 51; <i>Pisownia skrótów i skrótowców</i> , s. 52	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego		
		• zna zasady tworzenia wyrazów złożonych – II.1.3	• rozumie zasady tworzenia wyrazów złożonych	
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka		
		• dostrzega zróżnicowanie słownictwa – II.2.1 • zna sposoby bogacenia słownictwa – II.2.3	• poprawnie odmienia skrótowce • zapisuje pełne nazwy skrótowców • tworzy zdania ze skrótowcami	
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja		
• poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki – II.4.2 • stosuje reguły pisowni – II.4.1	• poprawnie używa kropki w skrótach wyrazów • podaje zasadę pisowni skrótów • tworzy zdania ze skrótami wyrazów w mianowniku i przypadku zależnym			
2 W jaki sposób Stefan Żeromski przedstawia uczucia matki i syna?	Podręcznik: Stefan Żeromski <i>Szyfowe prace</i> (fragment), s. 166 (lektura obowiązkowa)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich		
		• określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.8	• rozmawia o uczuciach bohaterów • omawia rolę domu w życiu człowieka	
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury		
		• wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2*	• odnajduje we fragmencie powieści opisy zjawisk, obiektów • odnajduje w tekście fragmenty opisujące uczucia bohaterów	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie		
		• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* • tworzy plan twórczy tekstu – III.2.3*	• redaguje opis przeżyć • redaguje szczegółowy plan wypowiedzi na podany temat	
1 Funkcja zdrobnienia	Podręcznik: Skarbiec języka.	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich		
		• zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobnienie,	• rozróżnia zdrobnienia od zgrubień wśród wyrazów	

i zgrubienia w tekście.	Zdrobnienie i zgrubienie. Powtórzenie, s. 169 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Wyrazy nacechowane ekspresywnie. Zdrobnienia i zgrubienia</i> , s. 61 Ćwiczenia. <i>Wyrazy nacechowane ekspresywnie. Zdrobnienia i zgrubienia</i> , s. 54	zgrubienie, oraz określa ich funkcje – I.1.4*	nacechowanych ekspresywnie
		II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		• wskazuje funkcję formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym – II.1.2	• analizuje budowę słowotwórczą wyrazów
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumie jego funkcję w tekście – II.2.6*	• rozróżnia wyrazy nacechowane ekspresywnie od wyrazów neutralnych • układa zdania z wyrazami nacechowanymi emocjonalnie • określa funkcję zdrobnień i zgrubień w tekście literackim
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, dialog – III.2.1*	• redaguje dialog, stosując zgrubienia i zdrobnienia w opisie postaci
Konteksty, nawiązania, deformacje			
1 Przypowieść biblijna jako temat dzieła malarskiego.	Podręcznik: Hieronim Bosch <i>Syn marnotrawny</i> , 1500 (reprodukcja), s. 172	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3	• gromadzi słownictwo określające poszczególne elementy obrazu • odczytuje sytuację przedstawioną na obrazie w odwołaniu do przypowieści • analizuje dzieło sztuki, korzystając z informacji opracowanych na podstawie badań historyka sztuki
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4	• redaguje argumenty
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1	• redaguje opis przeżyć postaci przedstawionej na obrazie w określonej sytuacji • wyraża swoje zdanie na podany temat
2	Podręcznik:	I. Kształcenie językowe. Elementy retoryki	

Czy lepiej mieszkać w domu czy w bloku? Rozprawka.	Szkoła pisania. Rozprawka, cz. 2, s. 174	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi – III.1.2 • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych – III.1.3 • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 • przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje temat rozprawki • formułuje tezę • gromadzi argumenty potwierdzające swoje stanowisko • redaguje plan rozprawki
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi.</i> Rozprawka, cz. 2, s. 49	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
	Ćwiczenia. <i>Rozprawka,</i> cz. 2, s. 57	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje słownictwo typowe dla rozprawki: wpływające na spójność wypowiedzi, porządkujące argumenty, sygnalizujące wyrażenie opinii, wprowadzające cytaty • redaguje rozprawkę
2 **Ośmieszenie zachowania i postaw bohaterów w satyrze Ignacego Krasickiego <i>Żona modna</i> .	Podręcznik: Ignacy Krasicki <i>Żona modna</i> , s. 175	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie.</i> <i>Gatunki mieszane: satyra</i> , s. 131	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz określa ich cechy – I.1.11* • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 • rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat – I.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia głównych bohaterów utworu • omawia postawy bohaterów i konsekwencje zmian • rozpoznaje elementy liryki, epiki, dramatu w satyrze • omawia karykaturalne zdeformowanie rzeczywistości przedstawionej w utworze • określa źródło ośmieszenia i krytyki postaw bohaterów
	Ćwiczenia. <i>Gatunki synkretyczne. Satyra</i> , s. 61	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi argumenty do dyskusji
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan twórczy tekstu – III.2.3* • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan szczegółowy satyry do planu ramowego • redaguje opis obiektu i miejsca

		gatunkowych: opis – III.2.1*	
1 **Badamy, na czym polega satyryczny charakter obrazu Williama Hogartha <i>Przy śniadaniu</i> .	Podręcznik: William Hogarth <i>Przy śniadaniu</i> (reprodukcja), XVIII w., s. 181	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3	• opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • interpretuje zachowania i gesty postaci • dostrzega krytykę twórcy • interpretuje tytuł dzieła
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego – III.1.6	• dyskutuje o satyrycznym charakterze dzieła
1 **Kulturalnie lub potocznie	Podręcznik: Kultura języka. Eufemizm i prozaizm, s. 183 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Skarbiec języka, Eufemizm</i> , s. 66 Ćwiczenia. <i>Eufemizm i prozaizm</i> , s. 63	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie słownictwa	
		• dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje kolokwializmy – II.2.1 • zna sposoby bogacenia słownictwa – II.2.3	• umie złagodzić drastyczną wypowiedź • wie, że kulturalne zachowanie wymaga starannego doboru słów • zna funkcję prozaizmów w poezji
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• rozpoznaje manipulację językową – III.1.8	• umie rozpoznać manipulację językową
1 Na naszym prywatnym terytorium – relacje rodzinne oczyma krytycznej nastolatki.	Podręcznik: Barbara Kosmowska <i>Buba</i> (fragment), s. 185	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.18*	• omawia sytuację przedstawioną w utworze • omawia relacje między bohaterami • komentuje zachowanie bohaterów • wyraża własną opinię na temat zachowania bohatera
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2*	• cytuje odpowiednie fragmenty tekstu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, list – III.2.1*	• redaguje opowiadanie, list na podany temat
1 Analiza wypowiedzi	Podręcznik: Ewa Nowak <i>Spotkanie</i> ,	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• charakteryzuje narratora w czytanych utworach – I.1.9*	• identyfikuje narratora

i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak.	s. 188	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10* • określa tematykę oraz problematykę utworu – I.1.12* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach – I.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • analizuje wypowiedzi i zachowania postaci • rozpoznaje ironię • rozpoznaje w wypowiedzi sprzeczności między dosłownym znaczeniem a intencją wypowiedzi 	
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Odczytujemy ironię w wypowiedzi</i> , s. 22	I. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja		
	Ćwiczenia. <i>Ironia</i> , s. 67	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • cytuje wypowiedzi bohatera 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis przeżyć wewnętrznych bohatera
1 Rozmawiamy o stereotypach w rodzinie.	Podręcznik: Sławomir Mrozek <i>Na łonie natury</i> , s. 192	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich		
	Konstanty Ildefons Gałczyński <i>Teatrzyk „Zielona Gęś” ma zaszczyt przedstawić dramat meteorologiczny pt. „Szczęście rodzinne czyli Ostrożnie z przekleństwami”</i> , s. 194	<ul style="list-style-type: none"> • określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze – I.1.17* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje stereotyp w zachowaniu postaci • porównuje przedstawiony w dramacie obraz rodziny z własnym wyobrażeniem • omawia sposób budowania stereotypowej sytuacji • podaje przykłady stereotypów i ocenia ich krzywdzący charakter 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje pracę na podany temat
1 Jak należy traktować rozmówcę? O etyce słowa.	Podręcznik: Kultura wypowiedzi. Etyka słowa, s. 195	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich		
	Karol Dickens <i>Opowieść wigilijna</i> , s. 197 (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów na podstawie ich wypowiedzi i zachowania 	
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Skarbiec języka. Kultura języka. Etyka słowa</i> ,	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka		
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach – II.3.1 • rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w czym ujawnia się brak grzeczności językowej • rozpoznaje językowe zachowania grzecznościowe • rozumie pojęcie: <i>etyka słowa</i> • analizuje wypowiedzi postaci pod kątem językowych zachowań grzecznościowych 	

	s. 69 Ćwiczenia. <i>Etyka słowa</i> , s. 68		<ul style="list-style-type: none"> formułuje zasady etykiety językowej w kontaktach w internecie
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.7 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża swoją opinię na temat etykiety językowej w internecie
1 Co można zrobić, gdy w rodzinie źle się dzieje? Omówienie fragmentu książki <i>Król</i> Katarzyny Ryrych.	Podręcznik: Katarzyna Ryrych <i>Brooklyn</i> , s. 199	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – I.1.14* charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych i nazywa ich cechy – I.1.11* określa tematykę oraz problematykę utworu – I.1.12* określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa uczucia wywołane tekstem wymienia bohaterów biorących udział w wydarzeniach nazywa cechy bohaterów, korzystając z podanego słownictwa omawia relacje między członkami rodziny identyfikuje problemy bohaterów, korzystając z podanych źródeł informacji określa przyczyny problemów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje list z wykorzystaniem podanego słownictwa
1 Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale <i>Śladami cywilizacji – dom</i> .	Podręcznik: Powtórzenie, s. 202	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje rodzajom literackim ich wyznaczniki podaje przykłady utworów reprezentatywnych dla danego rodzaju literackiego na osi czasu umieszcza nazwiska twórców
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie – I.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje dzieła sztuki po ich fragmencie rozpoznaje dzieła literackie po ich fragmencie zna pojęcia: prozajizm, epilog, przypowieść, publicystyka, wywiad, ironia, apostrofa, zgrubienie, zdrobnienie, tren, stereotyp, archetyp
2 Sprawdzenie opanowania wiadomości	Podręcznik: Sprawdź siebie – William Wharton <i>Tato</i> , s. 204	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* charakteryzuje podmiot liryczny, narratora oraz bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje narratora określa typ narracji rozpoznaje onomatopeje

i umiejętności z zakresu podstawy programowej.	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecio-osobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10* • zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, apostrofę, pytanie retoryczne, powtórzenie, oraz określa ich funkcje – I.1.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przenośnię • charakteryzuje podmiot liryczny • charakteryzuje bohatera lirycznego • określa stosunek podmiotu lirycznego do bohatera lirycznego • rozpoznaje obrazy poetyckie • nazywa środki poetyckie w wierszu • określa typ wiersza: sylabiczny/wiersz
	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie czytany tekst • cytuje odpowiednie fragmenty tekstu
	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie mechanizm upodobień fonetycznych; rozumie rozbieżność między mową a pismem – II.1.1 • rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń – II.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wyrazy niepodzielne słowotwórczo • dokonuje analizy słowotwórczej wyrazów • rozpoznaje oboczności słowotwórcze • rozpoznaje rodzaje formantów • odróżnia przedrostki od przyrostków • tworzy rodzinę wyrazów
	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy) – II.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • do wyrazów z języka potocznego podaje ich odpowiedniki z języka ogólnego • określa funkcję wyrazów potocznych w literaturze
	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • cytuje
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje relacje między osobami z wykorzystaniem podanego słownictwa 	
III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie		
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje rozprawkę na podany temat 	

		gatunkowych: rozprawka – III.2.1	
	Podręcznik: Nasz projekt – wywiad, s. 209 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi.</i> <i>Analizujemy budowę</i> <i>wywiadu</i> , s. 39	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad – I.2.5	• przygotowuje i przeprowadza wywiad
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wywiad – III.2.1	• redaguje wywiad
		IV. Samokształcenie	
		• uczestniczy w projektach edukacyjnych – IV.4	• realizuje projekt
CZŁOWIEK I PRAWO			
Najstarsze prawa			
1 Człowiek i prawo. Ćwiczenia językowe.	Podręcznik: Człowiek i prawo, s. 210	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		• stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6	• stosuje poprawne formy rzeczownika <i>prawo</i> w utartych zwrotach
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.4* • rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.5*	• rozpoznaje przenośne i dosłowne znaczenie związku frazeologicznego • wyjaśnia znaczenie przenośne związku frazeologicznego • podaje przykłady tekstów kultury, kojarzonych z tematem prawo
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1*	• rozmawia na podany temat, odwołując się do własnych obserwacji
1 Jakie kwestie regulował Kodeks Hammurabiego?	Podręcznik: <i>Kodeks Hammurabiego</i> , s. 211 Bóg Marduk przekazuje zbiór praw Hammurabiemu, fragment steli, XVIII w.	I. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.8*	• gromadzi synonimy wokół pojęcia <i>kodeks</i>
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3	• redaguje opis zabytku kultury materialnej (steli)

	p.n.e.	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	
III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie			
		<ul style="list-style-type: none"> • redaguje notatki – III.2.4* • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje notatkę na podany temat • formułuje zasady właściwego postępowania • ocenia prawo (Hammurabiego), uwzględniając kontekst historyczny
IV. Samokształcenie			
		<ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego – IV.5* • rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.7 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie informacji ze słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenie słowa <i>prawodawca</i>
1	Podręcznik: Skoła pisania. Opis bibliograficzny. Cytat. Cytowanie, s. 213 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Formy wypowiedzi. Opis bibliograficzny. Cytat. Cytowanie</i>	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
Jak umiejętnie korzystać z tekstów innych autorów?		<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, cudzysłowu – II.4.2* • poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne w opisie bibliograficznym • cytuje
III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki			
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 • przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje kilkudzaniową wypowiedź na podany temat, cytując odpowiednie fragmenty tekstu • wnioskuje, wykorzystując elementy wiedzy o historii i kulturze
IV. Samokształcenie			
		<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcionuje informacje – IV.3* • zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line) – IV.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia tekst, korzystając z różnych źródeł informacji • podaje źródła informacji • sporządza opis bibliograficzny
1	Podręcznik: <i>Dekalog</i> (fragment Księgi Wyjścia), s. 215 Tablica Dziesięciorga	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
Dekalog – tekst biblijny i jego średniowieczna ilustracja.		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje tekst literacki i dzieło malarskie • porównuje tekst literacki z jego malarską wizją, uwzględniając środki wyrazu charakterystyczne dla tych

	Przykazań (reprodukcja)		rodzajów twórczości • rozpoznaje biblijne treści w dziele malarskim • omawia kompozycję, kształt i symbolikę dzieła
1 Cyceron w obronie sprawiedliwości – czytamy fragment powieści historycznej Roberta Harrisa.	Podręcznik: Robert Harris <i>Niebezpieczna sprawa</i> , s. 218 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Kształcenie literackie. Rodzaje powieści. Powieść historyczna</i> Ćwiczenia. <i>Gatunki epickie. Powieść historyczna</i> , s. 71	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • rozpoznaje czytany utwór jako powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe; rozpoznaje odmiany powieści – I.1.3* • opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny, kulturowy – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • określa miejsce i czas akcji • omawia sytuację opisaną w utworze • charakteryzuje bohaterów, korzystając z podanego słownictwa • porównuje rzymski wymiar sprawiedliwości ze współczesnym • rozpoznaje cechy powieści historycznej w omawianym tekście
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje rozprawkę na podany temat
1 Jak rozpoznać alegorię sprawiedliwości?	Podręcznik: <i>Alegoria sprawiedliwości</i> , s. 223 Ignacy Krasicki <i>Lew pokorny</i> , s. 224 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Atrybut. Alegoria</i> Ćwiczenia. <i>Symbol i alegoria</i> , s. 73	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje czytany utwór jako bajkę oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3* • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* • rozpoznaje w tekście literackim: alegorię, i określa jej funkcję – I.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia alegoryczny charakter bajki • wyjaśnia wymowę morału bajki • nazywa cechy bohaterów bajki
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki – I.2.3 • rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, sztuk plastycznych – I.2.8* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje atrybut na ilustracjach
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5* 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje frazeologizmy w wypowiedzi na temat alegorii sprawiedliwości
2 Powtórzenie wiadomości	Podręcznik: Części mowy a części zdania. Budowa zdania	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa części mowy

o budowie zdania pojedynczego.	<p>pojedynczego. Powtórzenie wiadomości, s. 225</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Nauka o języku, Odmiennie i nieodmiennie części mowy. Powtórzenie; Nauka o języku. Części mowy a części zdania. Powtórzenie; Nauka o języku. Budowa zdania pojedynczego. Powtórzenie</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Części mowy a części zdania. Powtórzenie, s. 74; Przypomnienie podstawowych pojęć z zakresu składni, s. 78; Budowa zdania pojedynczego. Powtórzenie, s. 80</i></p>	<p>rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik) i określa ich funkcje w tekście – II.1.1*</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – II.1.2* • rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika i zaimka oraz określa ich funkcję w wypowiedzi – II.1.4* • nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8* • rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, rozumie ich funkcję i stosuje w praktyce językowej – II.1.12* 	<ul style="list-style-type: none"> • określa formy gramatyczne części mowy odmiennych • sporządza wykres zdania pojedynczego: nazywa części zdania, określa części mowy, którymi zostały wyrażone
1 Przy okrągłym stole – symboliczny początek rycerstwa.	Podręcznik: Roger Lancelyn Green <i>Pierwsza Przygoda Okrągłego Stołu</i> , s. 228	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • określa tematykę i problematykę utworu – I.1.12* • rozpoznaje w tekście literackim: symbol i określa jego funkcję – I.1.4 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny, kulturowy – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • określa czas akcji utworu • wyodrębnia bohaterów utworu • określa symbolikę okrągłego stołu • omawia sytuację przedstawioną w utworze • wyjaśnia znaczenie rytuału
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, cudzysłowu – II.4.2* • poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując 		<ul style="list-style-type: none"> • potwierdza swoją wypowiedź cytatami 	

		odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wypowiedź o charakterze normatywnym (kodeks)
1 Współczesny zbiór praw człowieka.	Podręcznik: <i>Zwyczajowe prawo międzynarodowe</i> , s. 231 Powszechna deklaracja praw człowieka, s. 232	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi – I.1.9 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny, kulturowy – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia akty prawne i wydarzenia historyczne, będące genezą praw człowieka • określa wpływ II wojny światowej na powstanie Powszechnej deklaracji praw człowieka • określa wartości wpisane w Powszechną deklarację praw człowieka
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki – I.2.3 • rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, sztuk plastycznych – I.2.8* • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje satyryczne rysunki w kontekście Powszechnej deklaracji praw człowieka • przedstawia w formie rysunku, plakatu, komiksu artykuł Powszechnej deklaracji praw człowieka
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie – III.2.1* • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 • redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie na podany temat • redaguje prace na podany temat • tworzy notatkę encyklopedyczną na podany temat
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3* • rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji – IV.6* 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi i selekcjonuje informacje na podany temat

1 Zasady poprawnej komunikacji niewerbalnej.	Podręcznik: Kultura wypowiedzi. Grzeczność niejęzykowa, s. 234	I. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – I.2.4* stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi – I.2.6* 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje niejęzykowe zachowania grzecznościowe z ilustracji czyta głośno tekst, oddając różne intencje ilustruje dobre i złe zachowania m.in. gestem, siłą głosu, tempem mówienia
1 Czy słowa szesnastowiecznego poety są wciąż aktualne?	Podręcznik: Jan Kochanowski <i>Pieśń XIV</i> (Księgi wtóre), s. 235 (Jan Kochanowski, wybrana pieśń – lektura obowiązkowa) Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Kształcenie literackie. Rym. Rodzaje rymów</i> Ćwiczenia. <i>Rym. Rodzaje rymów</i> , s. 84	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> zna i rozpoznaje w tekście literackim apostrofę oraz określa jej funkcję – I.1.4* rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren – I.1.6* rozdziela gatunki liryki, w tym pieśń, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów – I.1.2 wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. kulturowy – I.1.10 objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje adresata apostrofy nazywa cechy adresata rozpoznaje nawiązania do motywu biblijnego określa elementy rytmizujące pieśń wyróżnia rymy: żeńskie – męskie, dokładne – niedokładne, gramatyczne – niegramatyczne
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje rozprawkę na podany temat
Prawa jednostki			
1 Charakterystyka osoby mówiącej w wierszu Wisławy Szymborskiej <i>Możliwości</i> .	Podręcznik: Wisława Szymborska <i>Możliwości</i> , s. 237 (autorka z podstawy programowej) Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Kształcenie literackie. Składniowe środki stylistyczne</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9 zna i rozpoznaje w tekście literackim powtórzenie – I.1.4* omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu – I.1.5* objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podmiot liryczny interpretuje tytuł utworu określa funkcję powtórzenia
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje deklarację tworzy wiersz

		IV. Samokształcenie	
		• korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego – IV.5*	• korzysta z definicji słownikowej w interpretacji tytułu wiersza
2 Niedzielną lekcję języka angielskiego z profesorem Keatingiem.	Podręcznik: Nancy H. Kleinbaum <i>Lekcja na dziedzińcu</i> (fragment <i>Stowarzyszenie umarłych poetów</i>), s. 239 Kadry z filmu <i>Stowarzyszenie umarłych poetów</i> (1989), reż. Peter Weir <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. Czytanie ze zrozumieniem. Rodzaje planów filmowych</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi – I.1.9 • wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze – I.1.17*	• omawia motywy postępowania bohatera • interpretuje wypowiedź w kontekście przedstawionej sytuacji • ocenia zachowania postaci
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, filmu, sztuk audiowizualnych – I.2.8* • rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją – I.2.10*	• porównuje tworzywo filmu i literatury • odróżnia plany filmowe: plan daleki, plan ogólny, plan pełny, plan średni (amerykański), półzbliżenie, zbliżenie, detal • przyporządkowuje kadrom plany filmowe
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6	• dyskutuje: swoje stanowisko popiera argumentami, formułuje wnioski
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list – III.2.1*	• redaguje list / artykuł na podany temat
1 Iqbal Masih – mały wielki człowiek.	Podręcznik: Francesco D'Adamo <i>Iqbal</i> (fragment), s. 242	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy – I.1.11*	• nazywa cechy postaci
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa – I.2.4	• rozpoznaje cechy literatury faktu
III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki			

		<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 • uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje wniosek na temat postawy bohaterów • rozmawia o decyzjach i motywach postępowania bohaterów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje list oficjalny do instytucji
1	<p>Podręcznik: Pisownia partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy. Powtórzenie, s. 244</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Nauka o języku. Pisownia partykuły nie z różnymi częściami mowy</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Pisownia partykuły nie z różnymi częściami mowy</i>, s. 86</p>	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – II.4.4 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy rzeczowniki z partykułą <i>nie</i> • poprawnie zapisuje partykułę <i>nie</i> z rzeczownikami • tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotnika z przeczeniem <i>nie</i> • podaje zasadę pisowni partykuły <i>nie</i> z przysłówkami, zaimkami, liczebnikami, wyrazami o znaczeniu czasownikowym • wyjaśnia łączną pisownię partykuły <i>nie</i> z podanymi czasownikami • poprawnie zapisuje partykułę <i>nie</i> z częściami mowy
1	<p>Podręcznik: Skarbiec języka. Homonimy, s. 246</p> <p>Stanisław Barańczak <i>Gruzja</i></p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Skarbiec języka. Homonimy</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Homonimy</i>, s. 87</p>	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawne formy wyrazów odmienne – II.1.6* 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia zdania właściwymi formami gramatycznymi homonimów
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie homonimów – II.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje homonimy w utworze • podaje znaczenia homonimów
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> • pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni – II.4.1 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w homonimach
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy teksty z homonimami w różnych znaczeniach
1	Podręcznik:	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	

**Czy reklama może ograniczać wolność? Dyskusja zainspirowana tekstem Krzysztofa Zanussiego.	Krzysztof Zanussi <i>Reklama przedawkowana</i> (fragment), s. 248	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozpoznaje w tekście literackim uosobienie oraz określa jego funkcję – I.1.4* • charakteryzuje narratora – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje personifikację • nazywa uczucia autora tekstu
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* • odróżnia informację o faktach od opinii – I.2.6* • dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa – I.2.4 • identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy – I.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje cel artykułu, stanowisko autora • rozumie argumenty autora tekstu • odczytuje intencję autora tekstu • rozpoznaje fragmenty o charakterze opinii • omawia sposób przedstawienia opinii przez autora tekstu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 • uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stanowisko autora tekstu na temat reklam • dyskutuje na temat tego, czy reklama ogranicza wolność • wyraża swoje zdanie na temat reklamy w formie głosu w dyskusji • przedstawia wybraną reklamę, wyrażając swoje emocje
1 Reklama jako komunikat językowy.	Podręcznik: Skarbiec języka. Środki w reklamie i ich funkcje, s. 250 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Język i środki w reklamie</i> Ćwiczenia. <i>Język i środki w reklamie</i> , s. 89	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje czytany utwór jako baśń oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje cechy baśni w reklamie • podaje przykłady reklam, zawierających nawiązania do różnych stylów i poetyk
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy – I.2.1* • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* • rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: sztuk plastycznych – I.2.8* 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa środki wyróżniające reklamę spośród innych komunikatów, korzystając z podanych informacji
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy reklamę 		

Niepisane prawa			
2 Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza – <i>Świtezianka</i> .	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Świtezianka</i> , s. 253 (lektura obowiązkowa) Caspar David Fridrich <i>Mężczyzna i kobieta obserwujący księżyc</i> , 1830–1835	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje narratora – I.1.9* • określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 • określa tematykę i problematykę utworu – I.1.12* • wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze – I.1.17* 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia problematykę utworu • omawia związek przyrody z nastrojem utworu i decyzjami bohaterów • charakteryzuje narratora ballady
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje scenerię i atmosferę obrazu • uzasadnia związek między balladą Mickiewicza a obrazem Fridricha
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • cytuje fragmenty ballady
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia swoją opinię na podany temat • odwołuje się do sytuacji życiowych, uzasadniając swoje zdanie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis obrazu 		
2 Ballada <i>Lilije</i> jako wyraz romantycznego zainteresowania grozą.	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Lilije</i> , s. 257 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Kształcenie literackie. Gatunki mieszane: ballada</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń – I.1.7* • rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: ballada; wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów – I.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada przebieg zdarzeń w balladzie • wymienia cechy gatunkowe ballady
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje przesłanie ballady 		

	Ćwiczenia. <i>Ballada</i> , s. 92	<ul style="list-style-type: none"> dokonyje odczytania tekstów kultury poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12* 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy ilustrację oddającą nastrój grozy w wybranej balladzie
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje fragmenty tekstu określające funkcję przyrody w balladzie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> rozmawia o konsekwencjach niedotrzymania danego słowa
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3* redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje plan wydarzeń przedstawionych w balladzie uzupełnia notatkę na temat ballad Adama Mickiewicza
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego – IV.5* 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje przesłanie utworu, korzystając z informacji zawartych w słowniku języka polskiego 		
2 Redagowanie opowiadania na podstawie ballady Adama Mickiewicza.	Podręcznik: Skoła pisania. Opowiadanie. Mowa zależna i niezależna, s. 263 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Formy wypowiedzi. Opowiadanie. Mowa zależna i niezależna</i> Ćwiczenia. <i>Opowiadanie. Mowa zależna i niezależna</i> , s. 95	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> odróżnia mowę zależną i niezależną; przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie – II.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca zdania z mowy niezależnej na zależną
		III. Tworzenie wypowiedzi.	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji – III.2.6* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opowiadanie według dyspozycji uzupełnia tekst opisem przeżyć wewnętrznych bohatera, stosując mowę zależną redaguje zakończenie historii przedstawionej w utworze, korzystając z podanego słownictwa
2 „Są dziwy w niebie i na ziemi, o których nie śniło się naszym filozofom” – ludowy	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Dziady. Cz. II</i> (fragment), s. 265 (lektura obowiązkowa)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje literackie: dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> określa nastrój utworu omawia poczucie sprawiedliwości według moralności ludowej

obrzeźd dziadów.		<ul style="list-style-type: none"> określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. spektakl teatralny) – I.2.12* 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje inscenizację dramatu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> dyskutuje na podany temat
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia tabelę informacjami z tekstu dramatu
1 Jak przemawiać, aby odnieść zamierzony skutek?	<p>Podręcznik: Andrzej Sapkowski <i>Kwestia ceny</i> (fragment), s. 275</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Formy wypowiedzi. Przemówienie; Kształcenie literackie. Literatura fantasy</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Przemówienie</i>, s. 97; <i>Gatunki epickie. Powieść fantasy</i>, s. 99</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2* 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje świat przedstawiony w utworze <i>fantasy</i>: wymienia jego elementy, cytuje fragmenty fikcji fantastycznej
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę – III.1.1 tworzy wypowiedź stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych – III.1.3 rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji – III.1.2* 	<ul style="list-style-type: none"> określa cel przemówienia i adresata przytacza fragmenty wskazujące na logikę wywodu przytacza najważniejsze argumenty wskazuje środki retoryczne i określa ich funkcję
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatki – III.2.4* tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: przemówienie – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatkę, korzystając z podanego słownictwa przygotowuje przemówienie w roli bohatera
1 Wszystko, co musisz wiedzieć o imiesłowach.	<p>Podręcznik: Osobowe i bezosobowe formy czasownika. Imiesłowy, s. 282</p>	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; 	<ul style="list-style-type: none"> określa formy gramatyczne czasowników osobowych od bezokoliczników tworzy formy imiesłowów przymiotnikowych (czynny, bierny) i przysłówkowych

	Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Nauka o języku.</i> <i>Osobowe i bezosobowe formy czasownika.</i> <i>Powtórzenie;</i> <i>Nauka o języku.</i> <i>Imiesłowy;</i> <i>Nauka o języku.</i> <i>Pisownia partykuły nie z imiesłowami</i> Ćwiczenia. <i>Przypomnienie podstawowych pojęć z zakresu składni, s. 78;</i> <i>Bezosobowe formy czasownika. Imiesłów, s. 101</i>	przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie – II.1.4	(współczesny i uprzedni) • rozpoznaje imiesłowy przymiotnikowe i imiesłowy przysłówkowe • określa formy gramatyczne imiesłówów przymiotnikowych (przypadek, liczbę, rodzaj) • przekształca zdania w wypowiedzenia z imiesłowem przysłówkowym
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5*	• uzupełnia frazeologizmy imiesłowami
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		• rozumie, na czym polega błąd językowy – II.3.3	• poprawia zdania z błędnie użytymi imiesłowami
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		• zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – II.4.4	• pisze poprawnie partykułę <i>nie</i> z imiesłowami przymiotnikowymi i imiesłowami przysłówkowymi
Konteksty, nawiązania, deformacje			
1 Przykazania czy antyprzykazania? Omówienie wiersza Kazimierza Wierzyńskiego.	Podręcznik: Kazimierz Wierzyński <i>Przykazania, s. 286</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi – I.1.9 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny – I.1.10 • charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9*	• nazywa wartości, o których jest mowa w tekście • omawia rzeczywistość ukazaną w utworze, uwzględniając kontekst historyczny • określa funkcję parafrazy • określa stosunek osoby mówiącej do rzeczywistości przedstawionej w utworze
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza i parafrazuje – III.2.2	• przekształca utwór, zmieniając jego wymowę
1 Debata przy okrągłym stole.	Podręcznik: Władysław Kopaliński <i>Okrągły stół, s. 287</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny, kulturowy – I.1.10	• wskazuje związek między wydarzeniami historycznymi a legendą

		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1	• uczestniczy w dyskusji w formie obrad okrągłego stołu
		IV. Samokształcenie	
		• korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3* • rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji – IV.7*	• gromadzi informacje na temat obrad okrągłego stołu w Polsce w 1989 roku
1	Podręcznik: Terry Pratchett <i>Spór o podatki</i> , s. 288	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach – I.1.6 • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7	• omawia ironiczny charakter tekstu • identyfikuje uczestników sporu • określa istotę konfliktu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• odróżnia przykład od argumentu – III.1.5 • przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3	• analizuje przebieg dyskusji między bohaterami: rozpoznaje argumenty i kontrargumenty; określa postawę bohaterów, omawia rezultat dyskusji • redaguje kilkudzaniową wypowiedź o ironicznym charakterze
1	Podręcznik: Szkola pisania. Opis sytuacji, s. 290 Sydney R. Nolan <i>Proces</i> , 1947 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Formy wypowiedzi. Opis sytuacji</i> Ćwiczenia. <i>Opis sytuacji</i> , s. 105	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• określa elementy świata przedstawionego – I.1.1* • charakteryzuje narratora – I.1.9* • rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10*	• określa narratora – obserwatora opisu sytuacji • rozpoznaje elementy statyczne i dynamiczne w opisie sytuacji • określa wydarzenia główne i towarzyszące • wymienia elementy stanowiące scenerię (tło) sytuacji
		II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		• rozpoznaje w wypowiedziach części mowy i określa ich funkcję w tekście – II.1.1* • rozpoznaje imiesłowcy – II.1.4	• analizuje opis sytuacji pod kątem języka: części mowy, formy gramatycznej wyrazów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1*	• redaguje opis sytuacji przedstawionej na obrazie według dyspozycji • redaguje opis sytuacji na podany temat
2	Podręcznik:	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	

Środki wyrazu w komiksie – zabawna historia Lila i Puta.	Piotr Bednarczyk, Maciej Kur <i>Lil i Put. Plusk</i> (fragment), s. 292 <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. Czytanie ze zrozumieniem. Komizm. Rodzaje komizmu</i> <i>Ćwiczenia. Komizm. Rodzaje komizmu</i> , s. 107	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – I.1.14* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy – I.1.11* • opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7* • zna pojęcie komizmu oraz określa jego funkcje – I.1.5 • omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu – I.1.5* 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa swoje wrażenia po przeczytaniu komiksu • określa nastrój utworu • charakteryzuje bohaterów głównych, drugoplanowych i epizodycznych według dyspozycji • wymienia zdarzenia budujące akcję utworu • wyjaśnia źródło komizmu • omawia związek tytułu z warstwą rysunkową komiksu
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* • znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych – I.2.7 • charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne dla niego cechy – I.2.7* 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat tekstu • podaje przykłady innych tekstów o tej samej tematyce • analizuje zabiegi typowe dla sztuki komiksu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne teksty w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje rozprawkę na podany temat
1 Czy Waclaw ma prawo do własnego wyboru? Omawiamy fragment <i>Zemsty</i> Fredry.	Podręcznik: Aleksander Fredro <i>Zemsta</i> (fragment), s. 300 (lektura obowiązkowa)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę i problematykę utworu – I.1.12* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog – I.1.3 • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat rozmowy bohaterów, ich stanowiska i motywacje • omawia postawy bohaterów • omawia budowę dramatu
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje odczytania tekstów poprzez przykład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12* • wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze – I.1.17* 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy pracę na temat ograniczenia praw ludzi do decydowania o sobie i swoim życiu we współczesnym świecie w dowolnej formie graficznej

		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia przykład od argumentu – III.1.5 • rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji – III.1.2* 	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza argumenty bohaterów
1 Wypowiedzenie z imiesłowem równoważnikiem zdania.	<p>Podręcznik: Wypowiedzenie z imiesłowem równoważnikiem zdania, s. 302</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Nauka o języku. Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Bezosobowe formy czasownika. Imiesłów</i>, s. 101; <i>Wypowiedzenie złożone. Powtórzenie</i>, s. 109; <i>Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania</i>, s. 113</p>	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie – II.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • układa wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania ze zdań pojedynczych • przekształca zdania w wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania • wykonuje wykresy wypowiedzeń z wypowiedzeniami z imiesłowowym równoważnikiem zdania • przekształca zdania złożone w wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, na czym polega błąd językowy – II.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawia błędy w wypowiedzeniach z imiesłowowym równoważnikiem zdania
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka – II.4.2* 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie stosuje zasady interpunkcji z wypowiedzeniami z imiesłowowym równoważnikiem zdania
1 Co zapamiętaliśmy i czego się nauczyliśmy? Przygotowujemy się do sprawdzianu.	<p>Podręcznik: Powtórzenie, s. 304</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkowuje gatunkom synkretycznym ich wyznaczniki • podaje przykłady utworów reprezentatywnych dla danego gatunku synkretycznego (ballada) • na osi czasu umieszcza nazwiska twórców i tytuły aktów normatywnych
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie – I.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje dzieła sztuki po ich fragmencie, podaje autorów i tytuły dzieł • zna pojęcia: komizm, ballada, literatura faktu, powieść

			historyczna, homonim, alegoria, cytat, atrybut, rym, ironia, dramat, prozaizm, neologizm
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje refleksje inspirowane aforyzmem
1 Utrwalenie wiadomości i umiejętności przed sprawdzianem.	Podręcznik: Sprawdź siebie – Stanisław Lem <i>Czy Pan istnieje, Mr. Johns?</i> (fragment), s. 305	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7* • określa tematykę i problematykę utworu – I.1.12* 	<ul style="list-style-type: none"> • określa miejsce akcji • wyodrębnia bohaterów • przedstawia przebieg wydarzeń
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* • znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych – I.2.7 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przeczytany tekst
		II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie – II.1.6 • rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równownik zdania i rozumie jego funkcję; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie – II.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca wypowiedzi bohaterów na tekst epicki, stosując mowę zależną • rozpoznaje imiesłowy: przymiotnikowy i przysłówkowy • tworzy imiesłowy od czasowników • przekształca wypowiedzenia, wprowadzając imiesłów przysłówkowy bądź eliminując imiesłów przymiotnikowy
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie homonimów – II.2.4 • rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny – II.2.6 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje homonimy • układa zdania z homonimami w różnych znaczeniach • tworzy tekst reklamy w stylu naukowym, odwołując się do tekstu kultury (powieści, filmu, komiksu itp.)

		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, na czym polega etykieta językowa, i stosuje jej zasady – II.3.7* • identyfikuje tekst jako komunikat – II.3.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zdania odbiegające od etykiety językowej
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – II.4.4 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje partykułę <i>nie</i> z imiesłowami zgodnie z zasadami ortograficznymi
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne teksty w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 • wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza i parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje rozprawkę
	Podręcznik: Nasz projekt – gazetka szkolna, s. 309	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł – I.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje i przeprowadza wywiad
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w projektach edukacyjnych – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> • realizuje projekt – gazetka szkolna
PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI			
Patriotyzm i heroizm			
1 Co określa naszą tożsamość? Wprowadzenie do tematyki rozdziału <i>Przeszłość dla przyszłości</i> .	Podręcznik: Przeszłość dla przyszłości, s. 310	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problem przedstawiony we fragmencie tekstu
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wyrazy wieloznaczne – II.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • układa zdania z wyrazem wieloznacznym w różnych znaczeniach
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 • uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia swoje zdanie, korzystając z podanego słownictwa • rozmawia na podany temat według dyspozycji

		IV. Samokształcenie	
		• korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego – IV.5*	• odczytuje wieloznaczne znaczenia wyrazu
1 Myśli Jana Pawła II inspiracją do rozważań o dziedzictwie kulturowym Polaków.	Podręcznik: Jan Paweł II <i>Pamięć i tożsamość</i> (fragment), s. 311	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi – I.1.9 • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7	• rozważa rolę dziedzictwa duchowego w życiu narodu
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.8*	• notuje sformułowania synonimiczne do wyrazu <i>ojczyzna</i>
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1*	• dyskutuje o polskich wartościach (materialnych i duchowych) ważnych dla przyszłości
1 Obraz ojczyzny w wierszu Cypriana Kamila Norwida <i>Moja piosnka (II)</i> .	Podręcznik: Cyprian Kamil Norwid <i>Moja piosnka (II)</i> , s. 313 Jacek Malczewski <i>Polonia, personifikacja Polski Odrodzonej</i> , 1918	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi – I.1.9 • charakteryzuje podmiot liryczny i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny – I.1.10 • zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobienie, zgrubienie, oraz określa ich funkcję – I.1.4*	• nazywa wartości moralne • charakteryzuje bohatera lirycznego • identyfikuje podmiot liryczny • odczytuje znaczenie neologizmów w kontekście biograficznym i historycznym • określa funkcję refrenu, rozstrzelonego dźwięku, znaków interpunkcyjnych, zdrobienia
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.1.3	• interpretuje personifikację pojęcia przedstawioną na obrazie

		<ul style="list-style-type: none"> określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje temat dzieła omawia związek tematu z postulatami artysty
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym parafrazuje – III.2.2 tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> notuje skojarzenia z pojęciem <i>Polska</i> tworzy parafrazę wiersza redaguje opis przeżyć wewnętrznych
1 **„Jedźmy, nikt nie woła!” – obrazy poetyckie w utworze Adama Mickiewicza	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Stępy akemańskie</i> , s. 315 (autor z podstawy programowej) Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Kształcenie literackie. Gatunki liryczne: sonet</i> Ćwiczenia. <i>Gatunki liryczne. Sonet</i> , s. 116	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny – I.1.10 rozdziela gatunki liryki i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich – I.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podmiot liryczny analizuje obrazy poetyckie według dyspozycji odczytuje kontekst biograficzny w utworze wymienia cechy sonetu
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> interpretuje dzieła sztuki (fotografia) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje nastrój fotografii
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz – III.2.2* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis przeżyć wewnętrznych interpretuje głosowo sonet
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3* 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi informacje biograficzne o poecie 		
1 Kiedy stawiamy przecinek	Podręcznik: Przecinek w wypowiedzeniu.	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> podaje zasady interpunkcyjne wypowiedzeń pojedynczych i złożonych

w wypowiedzeniu?	Powtórzenie, s. 316		<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia zdania, stosując zasady interpunkcji • podaje zasady wypowiedzeń z imiesłowami i imiesłowowym równoważnikiem zdania
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Nauka o języku, Przecinek w różnych typach wypowiedzeń. Powtórzenie</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3*	• odczytuje problem przedstawiony w utworze
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
	Ćwiczenia. <i>Przecinek w wypowiedzeniu. Powtórzenie</i> , s. 118	• tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź – III.1.3*	• tworzy kilkuzdaniową wypowiedź, stosując wypowiedzenia złożone
2 Obraz męstwa Polaków w <i>Reducie Ordona</i> Adama Mickiewicza.	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Reduta Ordona</i> , s. 318 (lektura obowiązkowa)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
	Wojciech Kossak <i>Bitwa pod Olszynką Grochowską</i> , 1886	<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7* • charakteryzuje narratora, bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • określa tematykę oraz problematykę utworu – I.1.12* • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny – I.1.10 • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.18* 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje świat przedstawiony w utworze według dyspozycji • porządkuje punkty planu • charakteryzuje narratora • rozpoznaje refleksje narratora • odwołuje się do wiedzy historycznej w interpretacji refleksji narratora • ocenia postawę bohatera lirycznego • omawia kontekst historyczny
	Jerzy Kossak, <i>Reduta Ordona</i> , 1951	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1	• redaguje kilkuzdaniową wypowiedź oceniającą postawę bohatera
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1*	• redaguje opis sytuacji, wprowadzając wyrazy oznaczające stosunki przestrzenne, czasowe, nazywające barwy i cechy
1 **Słynne Polki – Emilia Plater.	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Śmierć Pułkownika</i> , s. 323	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o wydarzeniach fabuły i ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7* • charakteryzuje podmiot liryczny, narratora, bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje przebieg zdarzeń • opowiada treść utworu • charakteryzuje bohatera lirycznego

		<ul style="list-style-type: none"> w czytanych utworach – I.1.9* wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohatera zbiorowego omawia rolę kobiety w kulturze i społeczeństwie XIX w.
IV. Samokształcenie			
		<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy – IV.5 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację sławnej Polki
Figury domu			
1 Inwokacja do <i>Pana Tadeusza</i> jako wyraz tęsknoty za ojczyzną.	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i> (fragment), s. 326 (lektura obowiązkowa) Jan Kochanowski <i>Na zdrowie</i> (Jan Kochanowski, wybrana fraszka – lektura obowiązkowa)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podmiot liryczny, narratora w czytanych utworach – I.1.9* rozpoznaje w tekście literackim inwokację i określa jej funkcję – I.1.4 omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu – I.1.5* 	<ul style="list-style-type: none"> ustala kolejność elementów kompozycyjnych utworu: apostrofy, wtrącenia, rozbudowanego porównania, opisu charakteryzuje podmiot liryczny, cytując odpowiednie fragmenty tekstu rozpoznaje aluzję literacką w utworze i określa jej funkcję
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych – III.1.3 wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz – III.2.2* 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy kilkuzdaniową wypowiedź o charakterze argumentacyjnym recytuje utwór, uwzględniając w głosowej interpretacji przerzutnię i średniówkę
1 Sugestia i aluzja – komunikacja nie wprost.	Podręcznik: Kultura języka. Mówienie nie wprost. Sugestia i aluzja, s. 328 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Czytanie ze zrozumie-</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach bohaterów aluzję i/lub sugestię
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> rozdóżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję – III.1.6* 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje sugestię i aluzję w wypowiedzi

	<p><i>nie. Aluzja literacka; Skarbiec języka. Mówienie nie wprost</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Mówienie nie wprost</i>, s. 120</p>	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: dialog – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje dialog z zastosowaniem sugestii lub aluzji
2	<p>Omówienie noweli Henryka Sienkiewicza pt. <i>Latarnik</i> – charakterystyka postaci, rekonstrukcja dziejów bohatera.</p> <p>Podręcznik: Henryk Sienkiewicz <i>Latarnik</i>, s. 331 (lektura obowiązkowa)</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Formy wypowiedzi, Charakterystyka</i></p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Kształcenie literackie, Gatunki epickie: nowela</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Charakterystyka</i>, s. 122; <i>Gatunki epickie. Nowela. Powtórzenie</i>, s. 124</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym punktu kulminacyjnego – I.1.5* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny – I.1.10 • wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy – I.1.11* • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.18* 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohatera utworu • analizuje środki stylistyczne w opisie przeżyć wewnętrznych • odczytuje kontekst historyczny w utworze • określa cechy noweli • rozpoznaje punkt kulminacyjny noweli
		<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • dyskutuje o roli utworu w życiu narodu
		<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje charakterystykę postaci
1	<p>Między bezpieczeństwem a wolnością – poznajemy fragmenty utworu <i>Heban</i> Ryszarda Kapuścińskiego.</p> <p>Podręcznik: Ryszard Kapuściński <i>Dom Tuaregów</i>, s. 343</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi – I.1.9 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohatera zbiorowego • hierarchizuje uniwersalne wartości

		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4	• uzasadnia swoje zdanie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• redaguje notatki – III.2.4*	• tworzy notatkę na podany temat
1 Czy przesłanie wiersza Edwarda Stachury jest aktualne do dziś?	Podręcznik: Edward Stachura <i>Ite missa Est</i> (pieśń na wyjście), s. 346 Lex Drewiński <i>Rasizm</i> , XX w. Marian Nowiński <i>Współistnienie</i> , XX w.	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9*	• charakteryzuje podmiot liryczny • określa sytuację liryczną według dyspozycji
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 • odnosi treści kultury do własnego doświadczenia – I.2.11* • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12*	• odczytuje przesłanie utworu • omawia aktualność utworu • wykonuje plakat do fragmentu wiersza
		IV. Samokształcenie	
		• uczestniczy w projektach edukacyjnych – IV.4	• opracowuje, przeprowadza, analizuje i prezentuje wyniki ankiety
Konteksty, nawiązania, deformacje			
1 Refleksja nad współczesną Polską w utworze Marcina Świetlickiego <i>Nowe pogo</i> .	Podręcznik: Marcin Świetlicki <i>Nowe pogo</i> , s. 348	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* • zna i rozpoznaje w tekście literackim: przenośnię, powtórzenie oraz określa ich funkcje – I.1.4* • omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu – I.1.5* • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7	• charakteryzuje bohatera zbiorowego prozy poetyckiej • interpretuje metafory • interpretuje tytuł utworu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpo-	• porównuje dwa utwory

		wiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz – III.2.2* • redaguje notatki – III.2.4*	• recytuje utwór
2 Redagujemy dalszy ciąg opowiadania na podstawie tekstu Andrzeja Pilipiuka.	Podręcznik: Andrzej Pilipiuk <i>Samolot do dalekiego</i> (fragment), s. 349 (lektura uzupełniająca)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• charakteryzuje narratora i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2*	• charakteryzuje narratora – bohatera • rozpoznaje elementy fikcji prawdopodobnej i fikcji fantastycznej • przypisuje czytany utwór do odpowiedniego typu literatury
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		• poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2	• cytuje odpowiednie fragmenty tekstu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.6*	• tworzy dalszy ciąg opowiadania
1 Charakterystyka postaw bohaterów opowiadania <i>Lew</i> Sławomira Mrożka.	Podręcznik: Sławomir Mroźek <i>Lew</i> , s. 354 Jan Sztudynger <i>Chorągiewka</i> , s. 356	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postaciami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi – I.1.9	• określa czas i miejsce zdarzeń • charakteryzuje zachowanie bohaterów w określonej sytuacji
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3*	• porównuje wymowę dwu utworów
2 Debata o miejscu, w którym mieszkamy, zainspirowana poematem Tomasza Różckiego.	Podręcznik: Tomasz Różcycki <i>Dwanaście stacji. Poemat. Stacja pierwsza: spotkanie</i> (fragment), s. 356	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7	• określa tematykę wiersza • określa problemy egzystencjalne
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		• poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując	• cytuje odpowiednie fragmenty utworu

		odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje utwory: osoba mówiąca, cechy utworów, funkcje środków stylistycznych
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • redaguje notatki – III.2.4* • uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy notatkę porównawczą utworów • opisuje swoją miejscowość, jej zalety i wady • uczestniczy w debacie na temat swojej miejscowości
1 Jak napisać streszczenie?	Podręcznik: Skoła pisania. Streszczenie, s. 359 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Formy wypowiedzi.</i> <i>Streszczenie</i> Ćwiczenia. <i>Streszczenie</i> , s. 126	I. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		• odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie – II.1.6	• przekształca fragmenty tekstu eliminując partie dialogowe
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3* • wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza i parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia wydarzenia • fragment tekstu przekształca w krótkie zdanie • streszcza tekst
1 Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale <i>Przeszłość dla przyszłości.</i>	Podręcznik: Powtórzenie, s. 360	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1	<ul style="list-style-type: none"> • przypisuje rodzajom literackim ich gatunki: hymn, pieśń, tren, opowiadanie, powieść, nowela, przypowieść, komedia • na osi czasu umieszcza nazwiska twórców • podaje tytuł, autora, czas powstania utworu, tematykę lub znaczący cytat
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie – I.2.2	• zna pojęcia: aluzja literacka, inwokacja, średniówka, sugestia, przerzutnia, proza poetycka, język ezopowy, refren, ballada, opowiadanie, powieść, nowela, punkt kulminacyjny
1 Zadania sprawdzające umiejętność pracy z tekstem.	Podręcznik: Sprawdź siebie – Konstanty Ildefons Gałczyński <i>Ballada</i> <i>o trzęsących się portkach</i> (fragment), s. 362	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie komizmu oraz określa jego funkcje – I.1.5 • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* • zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady komizmu • objaśnia funkcję komizmu • charakteryzuje bohatera lirycznego • interpretuje morał utworu • rozpoznaje zdrobnienia

		<p>i określa jego funkcje – I.1.4*</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi – I.1.9 • rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: ballada, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów – I.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje prozaizmy • rozpoznaje zabiegi słowotwórcze w tworzeniu nowych wyrazów • omawia uniwersalny charakter utworu • wymienia cechy ballady
II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja			
		<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 • poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknienia, cudzysłowu, dwukropka, średnika, nawiasu – II.4.2* 	<ul style="list-style-type: none"> • cytuje fragmenty identyfikujące osobę mówiącą • podaje zasady interpunkcyjne dotyczące: dwukropka, wykrzyknika, cudzysłowu, nawiasów • poprawnie wstawia znaki interpunkcyjne